

Apstiprinu
Liepājas Valsts tehnikums

Direktors
(A. Ruperts)

2023.gada 2.janvāris

DDI – 76 - 2023

**DARBA AIZSARDZĪBAS INSTRUKCIJA
KRĀSOTĀJAM**

Izstrādātā pamatojoties uz Darba aizsardzības likuma 14.pantu un MK 10.08.2010 noteikumiem Nr.749 «Apmācības kārtība darba aizsardzības jautājumos»

1. Vispārējās darba aizsardzības prasības

1.1. Patstāvīgi darbu drīkst veikt personas ne jaunākas par 18 gadiem, kurām veikta medicīniskā veselības pārbaude pirms stāšanās darbā, ievadinstruktāža, sākotnējā instruktāža darba vietā un drošu darba veikšanas paņēmieni apmācība.*

* *Nosacījumi par vecumu, medicīnisko pārbaudi nav attiecināmi uz izglītojamiem mācību procesā.*

1.2. Vienu reizi 12 mēnešos strādājošiem jāiziet atkārtota instruktāža. Personas, kas nav instruētas un apmācītas, patstāvīgi darbu veikt nedrīkst. Ja strādājošie neievēro darba aizsardzības noteikumus, viņiem jāiziet atkārtota instruktāža.

1.3. Strādājošā pienākumi:

1.3.1. veikt tikai to darbu, kuram viņš ticis apmācīts un izgājis darba aizsardzības instruktāžu;

1.3.2. ievērot iekšējās darba kārtības noteikumus;

1.3.3. smēķēt tikai īpaši norādītās vietās;

1.3.4. izmantot instrumentus un palīģierīces, ko paredz darba veikšanas tehnoloģija;

1.3.5. zināt prasības darbam ar ķīmiskām vielām un produktiem, kas noteiktas šo vielu/produktu Drošības datu lapās, kā arī iepazīties ar šo vielu/produktu radītiem riskiem;

1.3.6. zināt aptiecinātas medicīnisko līdzekļu izmantošanas un pirmās palīdzības sniegšanas paņēmienus;

1.3.7. izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus.

1.4. Prasības darba vietas iekārtošanai un tehnoloģiskā procesa organizācijai:

1.4.1. darba vieta un iekārtas jāuztur darba kārtībā, no to mehānismiem regulāri jātīra putekļi, tās jāeļļo un jāregulē;

1.4.2. zināt un ievērot prasības darbam ar ķīmiskām vielām un produktiem, kas noteiktas šo vielu/produktu Drošības datu lapās;

1.4.3. mācēt attiecīgajam darbam izvēlēties piemēroto instrumentu, noteikt tā derīgumu, kā arī pārvaldīt instrumenta lietošanas un apkalpes iemaņas;

1.4.4. lietot nebojātus rokas instrumentus, pielietot pēc to nozīmes;

1.4.5. ievērot tīrību un kārtību sanitārās, sadzīves telpās un darba vietā, kā arī ievērot personīgās higiēnas prasības;

1.4.6. ievērot darba vietā un telpās izvietotās drošības zīmes, brīdinošus uzrakstus un apzīmējumus;

1.4.7. nepieļaut to personu atrašanos darba vietā, kuras nav saistītas ar izpildāmo darbu, neuzdot savu darba pienākumu veikšanu citiem.

1.5. Ugunsdrošības pasākumi:

1.5.1. nesmēķēt un nelietot atklātu uguni darba vietās un ugunsnedrošās zonās;

1.5.2. ievietot izlietoto slaukāmo materiālu un eļļainos slauķus metāla kastēs ar cieši pieguļošiem vākiem;

1.5.3. nodrošināt brīvu pieeju ugunsdzēsamajiem līdzekļiem;

1.5.4. zināt ugunsdzēsības līdzekļu izvietojuma vietas, prast rīkoties ar tiem ugunsgrēka izcelšanās gadījumā.

1.6. Elektrodrošības prasības:

1.6.1. elektroierīcēm un visām metāla daļām, kuras var nokļūt zem sprieguma, jābūt droši izolētām un iezemētām;

1.6.2. darba zonas vietējā apgaismojumā spriegums nedrīkst būt lielāks par 36 V;

1.6.3. pārnēsājamo rokas gaismekļu spriegumam jābūt ne lielākam par 12 V.

1.7. Darba higiēnas prasības darba vietai:

- 1.7.1. gaisa temperatūrai jābūt diapazonā no 16 līdz 23° C aukstajā gadalaikā, no 16 līdz 27° C siltajā laikā;
 - 1.7.2. relatīvajam mitrumam jābūt diapazonā no 30 līdz 70 %;
 - 1.7.3. gaisa kustības ātrums nedrīkst pārsniegt 0,4 m/s;
 - 1.7.4. darba vietas -apgaismojumam jābūt ne mazākam par 300 lx; gaismekļa konstrukcijai jāpasargā, acis no spuldzes apžilbinošās, ietekmes.
- 1.8. Darbinieks ir tiesīgs, atteikties veikt darbu, vai pārtraukt to, ja darba devējs nav - nodrošinājis nekaitīgus un drošus apstākļus.

2. Bīstamie un kaitīgie darba vides faktori

- 2.1. Krītošie materiāli, detaļas, instrumenti;
- 2.2. Mikroklimate;
- 2.3. Apgaismojums;
- 2.4. Putekļi;
- 2.5. Nokrišana, aizķeršanās, paslīdēšana;
- 2.6. Ķīmiskās vielas – šķīdinātāji, krāsasvielas (skatīt drošības datu lapas);
- 2.7. Ķīmiskās vielas – aerosoli no izmantojamām krāsām.

3. Individuālie aizsardzības līdzekļi

- 3.1. Aizsargapģērbs;
- 3.2. Aizsargapavi;
- 3.3. Cimdi;
- 3.4. Respirators;
- 3.5. Aizsargbrilles;
- 3.6. Aizsargmaska.

4. Darba drošības prasības darba sākumā

- 4.1. Sakārtot, uzvilkt aizsargapģērbus, aizpogāt, sagatavot aizsargbrilles, respiratoru.
- 4.2. Pārbaudīt krāsošanas iekārtu pulverizatora manometra darbību, sagatavot nepieciešamās krāsas un otas. Pārliecināties par apgaismojuma pietiekamību.
- 4.3. Krāsošanas darbos aizliegts izlietot varu, svinu saturošas krāsas, kā arī benzolu un etilēto benzīnu kā šķīdinātājus.

5. Darba drošības prasības darba laikā

- 5.1. Ievērot rūpnīcas – izgatavotājas krāsu sastāva sagatavošanas instrukcijas prasības. Nelietot šķīdinātājus bez kaitīgo vielu raksturojošiem norādījumiem (datu drošības lapa).
- 5.2. Pielietojot kaitīgas vielas saturošus krāsu sastāvus, ievērot krāsošanas darbu sanitāro noteikumu normas, strādājot ar rokas instrumentiem vai krāsošanas pulverizatoriem.
- 5.3. Pielietojot krāsas, krāsu materiālus un sastāvus, kas var izveidot sprādziena bīstamus tvaikus, aizliegts visāda veida darbības ar atklātu uguni un instrumentiem, kuri var izsaukt dzirksteles veidošanos.
- 5.4. Sprādziena nedrošu sastāvu (lakas, krāsas, šķīdinātāji u.c.) traukus atļauts atvērt ar instrumentu, kas neizsauc dzirksteles veidošanos.
- 5.5. Veicot krāsošanas darbus, izmantojot krāsas, ātri nožūstošus krāsu materiālus, šķīdinātājus, kas kaitīgi iedarbojas uz elpošanas orgāniem, telpas rūpīgi jāvēdina. Strādniekiem jālieto attiecīgi respiratori un aizsargbrilles.
- 5.6. Krāsojot ar alumīnija pulveri iejauktu lakā, krāsošanas laikā elektroiekārtai jābūt sprādziena drošai.

6. Darba drošības prasības darba beigās

- 6.1.Sakārtot darba vietu, instrumentus, sprādziena bīstamus materiālu traukus noslēgt.
- 6.2.Izmazgāt otas, izlaist saspiesto gaisu no krāsošanas iekārtas, iztīrīt pulverizatora galviņu.
- 6.3.Par visiem novērotajiem trūkumiem ziņot servisa vadītājam.
- 6.4.Pēc darba beigšanas un nobeidzot krāsošanas darbus, nomazgāt rokas, seju.

7. Darba drošības prasības ārkārtas situācijās

- 7.1.Ugunsgrēka gadījumā nekavējoties darbs jāpārtrauc un jāziņo servisa vadītājam, jāveic pasākumus ugunsgrēka dzēšanai. Ja ugunsgrēku nevar nodzēst pašu spēkiem, tad jāizsauc Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests pa tālruni **112**, nosaucot ugunsgrēka vietas adresi un savu vārdu, uzvārdu, telefona numuru.
- 7.2.Rodoties bīstamībai, kas var izsaukt nelaimes gadījumu, darbs nekavējoties jāpārtrauc un jābrīdina citi tuvumā strādājošie.
- 7.3.Traumas vai nelaimes gadījumā cietušajam nekavējoši jāsniedz pirmā palīdzība vai jāizsauc Neatliekamā medicīniskā palīdzība pa tālr. 113, uzrādot nelaimes gadījuma precīzu adresi, cietušā vārdu, uzvārdu, vecumu un savu vārdu, uzvārdu.
- 7.4.Par darba laikā iegūtajām traumām nekavējoties jāziņo administrācijai.
- 7.5.Notikuma vietā jāsiglabā pēc avārijas vai nelaimes gadījuma izveidojusies situācija. To izmainīt drīkst tikai gadījumā, ja tas saistīts ar palīdzības sniegšanu, vai arī traucēta transporta kustība.

8. Darbinieka atbildība par instrukcijas noteikumu pārkāpumiem

Personas, kuras pārkāpušas darba drošības noteikumus atkarībā no kaitējuma raksturu par dotās instrukcijas, pastāvošo mehānismu ekspluatācijas noteikumu, Valsts standartu, saistošo drošības tehnikas noteikumu un instrukciju prasību ievērošanu atbildīgs, atbilstoši viņa kvalifikācijas grupai disciplinārā, administratīvā vai tiesas kārtībā pēc pastāvošās likumdošanas atkarībā no pārkāpuma rakstura un sekām, kas radušās pārkāpuma rezultātā.

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta tālrunis – 112

Neatliekamās medicīniskās palīdzības tālrunis – 113